

План Генеральному городу
Харькову со пригородными сл.
белыми сочиненъ 1787 году. Маш. рук.

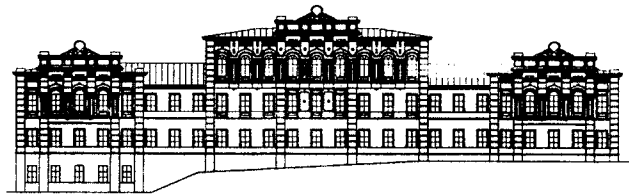
Вісник

Харківської державної
академії культури

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

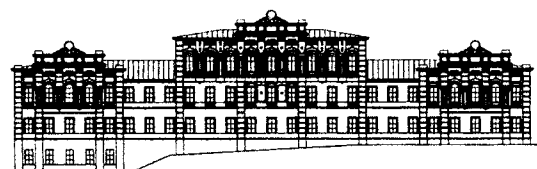
Вісник

Харківської державної
академії культури

Збірник наукових праць

Випуск 15

Харків, ХДАК, 2004

Перший розділ

**Теорія та історія
культури**

УДК [002+008+01+02+037+93/94](06)
ББК 71.я54+63.3(4УКР)я54+73.я54+78.я54+74.0я54
В36

*Рекомендовано до друку вченою радою
Харківської державної академії культури
(протокол № 14 від 24.06.2004 р.)*

Затверджено Постановою ВАК України:
08.09.1999 р. як фахове видання з історичних наук (*Перелік № 2*);
09.02.2000 р. як фахове видання з педагогічних наук (*Перелік № 4*)

Редакційна колегія:

В. М. Шейко, доктор історичних наук;
Н. М. Кушнарєнко, доктор педагогічних наук
(відповідальний редактор);
В. О. Ільганаєва, доктор історичних наук
(заступник відповідального редактора);
Т. О. Дмитренко, доктор педагогічних наук;
Л. А. Дуброніна, доктор історичних наук;
В. В. Кранченко, доктор історичних наук;
С. Г. Кулешон, доктор історичних наук;
Л. С. Нечепоренко, доктор педагогічних наук;
М. С. Слободяник, доктор історичних наук;
Л. Я. Філіпона, доктор педагогічних наук;
А. С. Чачко, доктор педагогічних наук;
А. А. Соляник, кандидат педагогічних наук
(відповідальний секретир)

В36 **Вісник Харківської державної академії культури: '36. наук.**
пр. Вип. 15 / Харк. держ. акад. культури. Відп. ред.
Н. М. Кушнарєнко, проф., д-р пед. наук. – Х.: ХДАК, 2004. –
277 с.

ISBN 966-7352-66-8

У науковому збірнику розглядаються методологічні, історичні, теоретичні, методичні та організаційні проблеми культурології, інформаційної, бібліотечної діяльності, сучасні тенденції розвитку культурології, педагогіки, інформатики та наук документно-комунікаційного циклу.

Для науковців, викладачів, аспірантів, докторантів, працівників сфер культурологічної, інформаційної та документно-комунікаційної діяльності.

УДК [002+008+01+02+037+93/94](06)
ББК 71.я54+63.3(4УКР)я54+73.я54+78.я54+74.0я54
ISBN 966-7352-66-8 © Харківська державна академія
культури. 2004

ЗАСОБИ ПЕРСПЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Аналізується проблема виконання завдань і пропозицій II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти. Особлива увага приділяється недостатньо вивченим аспектам педагогічної науки — соціальному і педагогічному управлінню в системі вищої освіти, розкриттю їх перспективності

Анализируется проблема выполнения задач и предложений II Всукраинского съезда работников просвещения. Особенное внимание уделяется недостаточно изученным аспектам педагогической науки — социальному и педагогическому управлению в системе высшего образования, раскрытию их перспективности.

The problem of fulfilment of tasks and suggestions of the Second Ukrainian congress of workers of education is analyzed. The aspects of pedagogical science, which insufficiently studied — social and pedagogical management in the system of high education they perspectiveness is devoted the special attention.

Система освіти України є підґрунтям розвитку особистості, суспільства і держави, засобом формування духовного потенціалу нації. За роки незалежності в Україні створено правову базу, здійснюється реформування освітньої галузі на основі прийнятої II з'їздом освітян України Національної доктрини розвитку освіти [1]. Вона є державним документом, в якому визначено мету, стратегію, завдання, пріоритетні напрями, шляхи реформування освіти. Аналіз доводить, що Національна доктрина є засобом стратегічного і перспективного управління, причому взаємозв'язки між видами управління реалізовано в ній через обґрунтування пріоритетних напрямів.

Актуальність дослідження. За останнє десятиріччя суттєво підвищився рівень досліджень такого напрямку педагогічної науки, як управління закладами освіти (Г. В. Ельникова, Ю. А. Конаржевський,

М. М. Поташник, В. П. Симонов та інші), а також управління навчальною діяльністю учнів (В. П. Везпалько, Т. О. Дмитренко, В. В. Костіна, А. В. Різкова, І. В. Синеліник, К. В. Яресько та інші). Управління закладами освіти реалізується на основі стратегії, розробленої державними органами. Засобами управління є Закон України «Про освіту», Програма «Освіта. Україна XXI століття», «Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті». Стратегічне управління ґрунтується на сукупності напрямів розвитку системи освіти. Аналіз напрямів, запропонованих Програмою «Освіта», свідчить, що вони здебільшого віддзеркалюють суб'єкт-об'єктні відносини [2, с. 6–7].

Недостатньо відображено у Програмі дію особистісного і людського факторів, сутність яких полягає у підвищенні ролі та значення людини в системі освіти, досягненні особистісної спрямованості навчання й виховання. Так, у розділі Програми «Вища освіта» пріоритетні напрями реформування відображають переважно дію об'єктивного і суб'єктивного факторів (прогнозування потреб в освіті, розширення мережі закладів, розробка моделей змісту тощо). Зазначені пріоритетні напрями, шляхи реформування не відображають дії особистісного і людського факторів, тому вони не можуть бути підґрунтям вибору методів, засобів, форм, змісту діяльності викладачів і студентів вищого закладу освіти. Звідси темпи та глибина перетворень не можуть задовольнити повною мірою особистість, суспільство, державу.

У доповіді Міністра освіти і науки В. Г. Кременя на Всеукраїнському з'їзді працівників освіти (7-9 жовтня 2001 р.) зазначено: «У міру наростання глобалізаційних процесів та пов'язаного з ними переходу до нових науково-інформаційних технологій відбувається зміна самої парадигми людського прогресу. Його сутністю, основним виміром і разом з тим основним важелем стає розвиток особистості, власне людський розвиток. Саме ця обставина буде визначати конкурентоспроможність кожної країни» [3, с. 8]. В. Г. Кремень сформулював два завдання:

- досягнення пріоритетності сфери освіти як необхідної умови національного розвитку і національної безпеки;
- модернізація освіти відповідно до вимог ХХІ століття і Української державності [3, с. 9].

З метою визначення стратегічних напрямів розвитку освітянської сфери Міністерство освіти і науки разом з Академією педагогічних наук розробили Національну доктрину розвитку освіти, затверджену Указом

Президента України 17 квітня 2002 р. Провідні фахівці в галузі освіти відзначили позитивні особливості Національної доктрини. Так, ректор Харківського державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди І. Ф. Прокопенко у промові на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти зауважив: «Доктрина як документ..., без сумніву, є значимішим, ніж програма «Освіта...» [4, с. 104]. Аналізуючи текст Національної доктрини, І. Ф. Прокопенко відзначив, що вона передбачає збереження надбань минулого і забезпечення відповідності сучасним соціально-економічним вимогам і потребам, спираючись на досвід модернізації суспільства і освіти впродовж десятиріччя. І. Ф. Прокопенко наполягав на тому, що в освіті необхідно зберегти і примножити позитивне, що було надбано раніше. На його думку, Національна доктрина «орієнтує на випереджальний характер розвитку освіти, що створює передумови формування нової, модерної нації, модерної економіки, модерного політичного і суспільного устрою, а разом — модерної Держави» [4, с. 104]. У цих словах міститься схвальна оцінка Національної доктрини як

засобу перспективного управління, спрямованого на майбутнє. І. Ф. Прокопенко зауважує у своїй промові, що Національна доктрина — це концептуальний документ, а її виконання потребує розробки деяких документів, зокрема регіональних.

Ректор Таврійського Національного університету М. В. Багров у своїй промові на II з'їзді назвав три критерії (концептуальні засади), яким має відповідати освітня програма [5, с. 100]:

- тривалий національний інтерес;
- ґрунтуватися на існуючих традиціях, а не нехтувати ними;
- не допускати зниження освітнього рівня нації.

М. В. Багров, І. Ф. Прокопенко та інші делегати наголосили на необхідності, щоб програма була перспективною, не руйнувала існуючі традиції, забезпечувала високий освітній рівень.

Більшість із тих, хто виступав на II Всеукраїнському з'їзді (Т. В. Прошкуратори, В. І. Кузнецова, А. О. Городенко, Ю. Д. Яцина та інші), наголошували на необхідності створення умов для самореалізації кожної особистості. Згідно з Національною доктриною, має відбутися поступовий перехід від репродуктивної, авторитарної освіти до інноваційної, гуманістичної. На нашу думку, прикладом педагогічної інновації є застосування перспективного (соціального, педагогічного) управління в освіті. В. Г. Кремень у своєму виступі зауважував, що, зберігаючи кращий досвід вітчизняної освіти, слід водночас із тим здійснювати стратегію випереджального розвитку освіти.

Національна доктрина передбачає пріоритетні напрями, які ґрунтуються на загальній стратегії освіти, що пов'язується з розвитком кожної особистості, творчою самореалізацією кожного громадянина України, вихованням людей, здатних ефективно працювати, навчатися, підвищувати кваліфікацію впродовж життя, примножувати цінності культури суспільства, розвивати Державу як економічно сильну, суверенну, демократичну і правову. Такими напрямами є особистісна орієнтованість освіти, формування цінностей (національних і загальнолюдських), постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту, впровадження освітніх інновацій, нових інформаційних технологій тощо. Отже, пріоритетні напрями мають забезпечити спрямованість освіти на особистість, її становлення й розвиток. Великий перелік напрямів має забезпечити Держава [1, с. 139-140]. Головним серед них є виховання особистості, яка орієнтується в реаліях та перспективах соціокультурної динаміки, є підготовленою до життя і праці у світі, що постійно змінюється. На нашу думку, для виховання такої особистості слід використовувати перспективне управління в освіті («перспективні лінії» — А. С. Макаренка). В. В. Тесленко, начальник головного управління освіти і науки Донецької облдержадміністрації, у виступі на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти однією з основних ідей назвав впровадження

інноваційних ідей, передбачених проектом Доктрини. Він зазначив, що «...серед основних завдань у галузі освіти немає тези щодо подальшого розвитку регіональних систем освіти та збільшення їх управлінських повноважень» [6, с. 56]. Автор стверджує, що в умовах децентралізації управління це дозволить удосконалити функціонування вищих і середніх навчальних закладів, урегулювати їх взаємодію.

Відомо, що у вищому навчальному закладі III-IV рівнів акредитації діє система управління, яка має багаторівневу структуру (ректорат — суб'єкт управління на першому рівні, деканат — на другому, кафедра — на третьому). Цей рівень соціального управління, де мають бути розроблені заходи щодо виконання завдань і пропозицій, висунутих II Всеукраїнським з'їздом працівників освіти. Так, з метою виконання п. 13 Національної доктрини розвитку освіти [1, с. 151] — «Підготовка педагогічних і науково-педагогічних працівників» ректоратом Харківського державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди визначені заходи, спрямовані на перспективу, а саме: ліцензування перспективних спеціальностей, визначення перспективної потреби регіону в педагогічних працівниках різних спеціальностей і на цій основі визначення обсягу прийому до університету, забезпечення роботою всіх випускників, розробка кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників III-IV освітньо-кваліфікаційних рівнів, розробка та впровадження нових навчальних планів і освітньо-професійних програм підготовки педагогічних працівників з усіх ліцензованих в університеті спеціальностей, апробація та впровадження засобів діагностики для перевірки рівня готовності майбутніх учителів до професійної діяльності.

Ректорат, деканати і завідувачі кафедр педагогічного університету приділяють значну увагу проблемі опанування сучасних інформаційних технологій. Більша частина викладачів підвищують кваліфікацію на кафедрі інформатики, вивчають нові інформаційні технології, розробляють електронні підручники і посібники тощо.

Одним із центральних положень Національної доктрини є п. IX — «Інформаційні технології в освіті» [1, с. 146–147]. У ньому зазначається, що «пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві» [1, с. 146].

З метою виконання цих завдань у педагогічному університеті заплановано цілий блок заходів, зокрема:

- розробка рекомендацій по впровадженню особистісно-орієнтованих та інформаційно-комунікаційних технологій;
- розробка цільової програми впровадження дистанційного навчання студентів-заочників;
- розробка навчально-методичного забезпечення навчальних курсів з урахуванням впровадження нових педагогічних технологій;

- підготовка тестів з навчальних дисциплін для середньої школи та їх апробація;
- вивчення та використання при підготовці навчальних матеріалів і науково-методичного забезпечення передового зарубіжного досвіду.

Проведена в університеті (листопад 2003 р.) міжнародна науково-практична конференція «Вимірювання навчальних досягнень школярів і студентів» довела, що заплановані заходи успішно виконуються. У виступах провідних фахівців з педагогіки, інформатики, інших дисциплін, що вивчаються в педагогічному університеті, наголошувалося на актуальній проблемі створення індустрії сучасних засобів навчання, відповідного методичного забезпечення. Для виконання цього завдання розроблено плани (на всіх рівнях управління) видання та перевидання навчально-методичних посібників, дидактичних матеріалів для студентів, які успішно виконуються. Це підтверджено матеріалами звітів кафедр з науково-дослідницької і методичної роботи за 2003 р.

Національна доктрина надає значення використанню у вищих навчальних закладах інтегрованих дисциплін. Це знайшло відображення у п. VIII «Безперервність освіти, навчання протягом життя [1, с. 146], де зазначається, що безперервність освіти реалізується зокрема завдяки створенню інтегрованих навчальних планів і програм дисциплін, а також забезпеченню наступності змісту та координації навчально-виховної діяльності на різних ступенях освіти. Серед заходів, розроблених у педагогічному університеті, є п. 20 — продовжити роботу з підготовки вчителя інтегрованих навчальних дисциплін, запровадження безперервної педагогічної практики, затвердження нового положення про педагогічну практику. Останнім часом у Харківському державному педагогічному університеті підготовлено програми і організовано вивчення кількох інтегрованих дисциплін, серед яких «Соціальна педагогіка і соціальна робота» — обов'язкова для всіх студентів денного і заочного відділень. Підґрунтя для інтеграції — теоретико-методологічні засади, зокрема поняття педагогічної системи, педагогічного процесу, педагогічної ситуації. Актуальним є питання розробки методичних рекомендацій з проектування інтегрованих дисциплін для студентів педагогічного університету.

У п. VII Національної доктрини — «Рівний доступ до здобуття якісної освіти» [1, с. 143] зазначено, що завдання вищої освіти полягає в інтеграції вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації, наукових установ та підприємств, запровадженні гнучких освітніх програм для підвищення якості вищої освіти, професійної мобільності її випускників на ринку праці. Ми вважаємо, що для педагогічного університету важливо досягти інтеграції зі школами, інтернатами, дошкільними закладами тощо. Наприклад, кафедра соціальної педагогіки плідно співпрацює з кількома навчальними закладами: середньою школою № 36 м. Харкова, Есхарівським експериментальним чоловічим педагогічним ліцеєм. Основою інтеграції є організація спільної науково-дослідницької роботи

викладачів кафедри і вчителів, а також допомога у вихованні обдарованих дітей.

Те, що Національна Доктрина є особистісно-орієнтованою, підтверджує надання великою значення освіті дітей з особливими потребами, які повинні мати однаковий доступ до якісної освіти. Для цього необхідно, щоб освіта дітей була безоплатною та доступною з точки зору їхнього здоров'я. Слід здійснити своєчасну діагностику стану дітей через регіональну мережу навчально-реабілітаційних і соціально-реабілітаційних центрів, а також забезпечити варіативність змісту освіти, методів і форм навчальної діяльності, створити систему допомоги батькам у догляді, навчанні та вихованні дітей. З метою виконання завдань, поставлених у Національній доктрині, в Харківському державному педагогічному університеті ім. Г. С. Сковороди реалізуються програми «Соціальна підтримка дітей-інвалідів та молодих інвалідів» і «Соціальна підтримка сиріт».

Висновки.

1. Соціальне управління закладами освіти реалізується на основі стратегії, поданої в Законі України «Про освіту», Програмі «Освіта. Україна XXI століття», Національній доктрині розвитку освіти. Аналіз напрямів здійснення соціального управління, висунутих Програмою «Освіта», доводить, що вони здебільшого віддзеркалюють суб'єкт-об'єктні відносини; недостатньо відображено у Програмі дію особистісного і людського факторів.
2. Національна доктрина розвитку освіти передбачає пріоритетні напрями, в основі яких — розвиток і творча самореалізація особистості, виховання людські, здатність навчатися упродовж життя, примножувати цінності суспільства. Доктрина є засобом перспективного управління, спирається на існуючі традиції, розвиває їх, сприяє підвищенню освітнього рівня нації.
3. З метою виконання завдань і пропозицій, висунутих II Всеукраїнським з'їздом керівників освіти, ректорат Харківського державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди розробив і активно впроваджує заходи, реформи, інновації, на майбутнє. Вони пов'язані з ліцензуванням освіти, реформуванням освіти, вивченням потреб регіону в педагогічних працівниках, рівнем їхньої освіти, кваліфікаційних характеристик фахівців III IV ступенів освіти, впровадженням нових навчальних матеріалів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Національна доктрина розвитку освіти: схвалено на VI Всеукраїнському з'їзді керівників освіти 7-9 жовтня 2001 р.
2. Державна національна програма «Освіта (Україна XXI століття)». Київ: Педагогіка, 1994. — 61 с.
3. Кремень В.Г. Про стан освіти в Україні: матеріали доповіді на II Всеукраїнському з'їзді керівників освіти, 7-9 жовтня 2001 р. Матеріали II Всеукраїнського з'їзду керівників освіти, 7-9 жовтня 2001 р.

4. Прокопенко І.Ф. Виступ на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти / Матеріали II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти 7-9 жовтня 2001 р. — К., 2001. — С. 104—105.
5. Базров М.В. Виступ на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти / Матеріали II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти 7-9 жовтня 2001 р. — К., 2001. — С. 99—101.
6. Тесленко В.В. Виступ на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти 7-9 жовтня 2001 р. / Матеріали II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти. — К., 2001. — С. 53—56.

Надійшла до редколегії 10.09.2004 р.

УДК 378

К. В. ЯРЕСЬКО

РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСНОВ УПРАВЛІННЯ ОРІЄНТОВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Розглянуто проблему розробки технологічних основ управління орієнтовною діяльністю студентів у процесі навчання за умов досягнення культури управління. Досліджено етапи усвідомлення необхідності, можливості, технології засвоєння матеріалу дисципліни, а також розробки цілей.

Рассмотрена проблема разработки технологических основ управления ориентировочной деятельностью студентов в процессе обучения при условии достижения культуры управления. Исследованы этапы осознания необходимости, возможности, технологии усвоения материала дисциплины, а также разработки целей.

The problem of development of technological bases of management of rough activity of students during training under condition of achievement of culture of management is considered. Stages of comprehension of necessity, opportunity, technology of mastering of a material of discipline, and also development of the purposes are investigated.

Постановка проблеми. Розробка технології навчання починається з визначення етапів. Вони мають відповідати видам навчальної діяльності студентів. Орієнтовна діяльність студентів відбувається на таких етапах: усвідомлення необхідності, можливості, технології засвоєння матеріалу дисципліни, а також розробки цілей. Ці етапи можна об'єднати у стадію орієнтації. Стадія пізнання відповідає пізнавальній діяльності студентів і передбачає етапи формулювання проблеми і розробки моделі об'єкта. Стадія перетворення відповідає перетворювальній діяльності студентів і включає етапи: здійснення експериментів з моделлю об'єкта, визначення його характеристик. Стадія контролю і корекції включає етапи аналізу й оцінки отриманих характеристик об'єкта вивчення і корекції (в разі необхідності). Дана стадія відповідає рефлексивній діяльності студентів, а також спілкуванню їх з викладачем, іншими студентами. Отже, визначення стадій та етапів інваріантно технології було здійснено відповідно до основних видів навчальної діяльності студентів.

ЗМІСТ

Теорія та історія культури

В. М. ШЕЙКО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	4
Г. В. ПРИХОДЬКО ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ КУЛЬТУРИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ В ЗАГАЛЬНОСВІТОВОМУ ДИСКУРСІ.....	15
З. І. АЛФЬОРОВА МІФОЛОГІЯ «МАНГИ» Й АНІМЕ У ФІЛЬМАХ ПРО ВІРТУАЛЬНУ РЕАЛЬНІСТЬ.....	21
І. Ю. РОБАК БОРІТЬБА З ЕПІДЕМІЯМИ ХОЛЕРИ В ХАРКОВІ В 30– 50-ТІ РР. ХІХ СТ.....	29
О. В. ЗІНЧЕНКО РАДЯНСЬКІ КОНСТИТУЦІЇ ПРО СВІТОВУ РЕВОЛЮЦІЮ.....	37
С. В. ПОТРАШКОВ ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ У БОЛГАРІЇ ТА ПРОВІДНІ ДЕРЖАВИ АНТИГІТЛЕРІВСЬКОЇ КОАЛІЦІЇ 1941–1944 РР.....	43
С. І. ЛИМАН ФРАНЦУЗЬКА СЕРЕДНЬОВІЧНА ІСТОРІЯ ТА ІСТОРІОГРАФІЯ В ПРАЦЯХ МЕДІЄВІСТІВ УКРАЇНИ В 1805-60-І РОКИ ХІХ СТ.....	49
Б.О.АЧКІНАЗІ ФРАНЦУЗЬКА БЕЗПЕКА І «МИРНА ПРОГРАМА» В. ВІЛЬСОНА ПІД ЧАС УКЛАДЕННЯ КОМП'ЄНСЬКОГО ПЕРЕМИР'Я.....	60
О. Є. ЧЕРЧЕНКО ОБРАЗ МУЗЕЙНОГО ПРЕДМЕТА В ІНФОРМАЦІЙНО-КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ХХІ СТ.....	69
В. В. СВІТЛИЧНА СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ПИТАННЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ О. П. ОГЛОБЛИНА ЯК ІСТОРИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ.....	74

Бібліотечно-інформаційна освіта та наука

Н. М. КУШНАРЕНКО МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КНИГОЗНАВЧИХ, БІБЛІОТЕКОЗНАВЧИХ І БІБЛІОГРАФОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	84
С.В.СИЩЕНКО КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ КНИГОЗНАВЧОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ.....	95
В. А. МАРКОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ КНИГИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД.....	101

М. А. НИЗОВИЙ ВІДСПЕЦКУРСУ – ДО ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АВТОРСЬКОГО КУРСУ «СТАТИСТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ»)	110
І. М. ФОМЕНКО ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОКУМЕНТНІ СИСТЕМИ (ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ)	120
Т. В. НІКІТИНА, І. В. ЗАХАРОВА, П. П. ПАНЧЕНКО СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	130
А. І. ДЕМЧИНА ЗМІСТОВНЕ ОНОВЛЕННЯ ДОКУМЕНТОЗНАВЧОЇ ПІДГОТОВКИ БІБЛІОТЕЧНИХ ФАХІВЦІВ	142
Є. М. ТОДОРОВА, К. М. ВЕСЕЛОВА ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ ПРИ ВИКЛАДАННІ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	151
О. О. КАРПЕНКО МЕДІАЦЕНТР У СИСТЕМІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ВИЩОЇ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОСВІТИ	161
ЧЕН ЦЗЕ ЦЗИНЬ ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ МЕРЕЖІ УНІВЕРСИТЕТІВ КИТАЮ	171
А. А. СОЛЯНИК НАПРЯМИ УСКЛАДНЕННЯ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТОПОСТАЧАННЯ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ В ХІХ СТ.	177
О. А. АНАРХУЩЕНКО НАУКОВІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ	186
Н. Ю. ЗАВАЛЬНА ОСВІТНЬО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ В РОБОТІ З ЧИТАЧАМИ-ДІТЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ І РОЗУМОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	194
А. В. ЄРХОВ ПОШУК У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ БЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ПОШУКОВИХ СИСТЕМ: МЕТОД ШТУЧНОГО ГЕНЕРУВАННЯ АДРЕС	200
В. П. ЖУКОВА УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ ВУЗІВСЬКИХ БІБЛІОТЕК	207
Н. Г. ГРАБАР МІСЦЕ І РОЛЬ ВІБЛІОТЕКИ ВНЗ У СТУДЕНТСЬКОМУ САМОВРЯДУВАННІ ЯК ФОРМИ САМООРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСТВА	213

Г. В. ЗАХАРОВА

РІЗНОВИДИ ДОКУМЕНТІВ ЗЕМСЬКИХ УСТАНОВ: ОСОБЛИВОСТІ ЇХ СКЛАДУ, ПОХОДЖЕННЯ, ПРИЗНАЧЕННЯ, ЗМІСТУ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФОНДІВ ПОВІТОВИХ ЗЕМСЬКИХ УПРАВ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	222
--	-----

Педагогіка

А. І. ПРОКОПЕНКО

ЗАСОБИ ПЕРСПЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	234
--	-----

К. В. ЯРЕСЬКО

РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСНОВ УПРАВЛІННЯ ОРІЄНТОВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	240
--	-----

Г. А. ДЕГТЯРЬОВА

ЕВОЛЮЦІЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ІДЕЙ В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	248
--	-----

О. А. БІЛИЧЕНКО

КОНЦЕПЦІЯ МОРТИМЕРА АДЛЕРА В ДУХОВНО-КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ ЧАСУ.....	256
---	-----

В. А. СТОЯНОВ

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НА ОСНОВІ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ.....	262
--	-----

НАШІ АВТОРИ.....	271
------------------	-----

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ВІСНИК
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ
КУЛЬТУРИ**

ВИПУСК 15

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Редактори:

Л. Ф. Торбовська,

Т. Д. Булах,

Т. Г. Царенко

Художній редактор

І. Р. Акмен

Комп'ютерна верстка:

І. Г. Колесник

Підписано до друку 24.06.2004. Формат 60х84/16.
Гарнітура «Мysl». Папір для мн. ап. Друк ризограф.
Умовн. друк арк. 16,1. Облік.-видавн. арк. 21,5.
Тираж 500 пр. Зам. № 189.

ХДАК, 61003, Харків-3, Бурсацький спуск, 4,
тел. (057) 771-04-29; факс (057) 712-81-05; e-mail: rvv@ic.ac.kharkov.ua
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК